

підключається архетипічний рівень, у того, хто сприймає автоматично посилюються всі емоційні реакції та несвідомі очікування, які відповідають даному архетипу. Тому важливо цілеспрямовано формувати рекламне повідомлення таким чином, щоб воно викликало потрібний архетип.

Вибір архетипу для реклами залежить від настрою, стилю, асоціацій, які повинні спровокувати потрібну тему в особи. Сьогодні в рекламі використовують такі архетипи:

- попелюшка і чарівниця – нещасний герой стає одразу королем після отримання подарунку від феї, наприклад, миючий засіб «Містер Проппер»;
- розумний і безглуздий – істина «як потрібно і як не потрібно робити», наприклад, реклама миючого засобу для посуду «Фейрі»;
- уникнення небезпеки – відважний герой знаходить вихід з найскладнішої ситуації, наприклад, ефект від «АХЕ».

Таким чином, використання архетипів у рекламі є ефективним методом впливу на сприйняття людиною повідомлень, тому що їх трактування залишається майже незмінним у різних осіб незалежно від їх культури, віку та національності. Архетип діє на людину незалежно від її бажання чи упередженості до реклами та дозволяє полегшити процес її сприйняття.

ЛІТЕРАТУРА

1. Романюха С. *Манипулятивные методики будут наиболее востребованы при работе с потребителем* / Романюха С. – *Бизнес*. – № 42, – 2007 – 86–87 с.
2. Титовський І. *Архетип як елемент соціального маніпулювання* // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kbiuara.kharkov.ua/e-book/putp/2013-2/doc/2/05.pdf>.
3. Тришин Є.Г. *Архетипи – як зробити сильну рекламу* // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ua-marketing.com.ua.
4. Юнг К. Г. *Архетип и символ* / Юнг Карл Густав. – М. : «Ренессанс», 1998. – 304 с.
5. Юнг К. Г. *Психологические типы* / Юнг Карл Густав.; [пер. с нем. Лорне]. – М.: Харвест, 2003. – 528 с.

ВІТАЛІЙ КРИВОУС

РЕСПУБЛІКА ПОЛЬЩА В УМОВАХ ЧЛЕНСТВА ЄВРОСОЮЗУ

Світова економічна система сьогодні функціонує в умовах глобалізації та регіоналізації. В розрізі світового господарства масштабною є інтеграція, яка через економічні процеси сприяє переплетенню національних економік, створенню регіональних комплексів та реалізації спільних інтересів. З другого боку, інтеграція є засобом геополітичної конкурентоспроможності, оптимізації умов національного розвитку та модернізації національної системи управління.

В цьому ключі варто згадати досвід Республіки Польща (РП), яка за кількістю населення посідає 32 місце серед країн світу і 6 місце в Європейському Союзі (ЄС) та займає площу в 312,6 тис. км. Польща є членом багатьох міжнародних організацій, зокрема, ООН, МВФ, ЄС, НАТО, ОБСЄ, Ради Європи тощо (див. табл.1)

Таблиця 1

Загальна характеристика Республіки Польща*

Вступ в ЄС	Площа тис. км.	Населення млн. чол.	ВВП млрд. дол. 2013	Експорт млрд. дол.	Імпорт млрд. дол.
2004 р.	312679	37949000	721,3	162,3	173,7

*Складено автором на основі [<http://www.mi.gov.pl>]

Значних результатів економічного зростання та стабільності РП добилась після вступу в ЄС (2004 р.). Цьому сприяли суттєва фінансова допомога (кредити, інвестиції), а також її інтеграція в єдиний європейський ринок. Приєднання країни до Шенгенської зони розширило можливості населення в працевлаштуванні та навчанні молоді в країнах-членах ЄС.

Позитивними є показники розвитку польської економіки. За рівнем економічного розвитку РП знаходиться у третій десятці європейських держав. На світових ринках вона є постачальником вугілля, чорних і деяких кольорових металів, тканин, продукції сільського господарства та харчової промисловості.

РП найкраще вдалося пережити фінансово-економічну кризу 2008–2010 рр. і зберегти економічне зростання (ріст ВВП становить 1,7%). Вже в 2011 р. він досяг 3,8%, у 2012 р. – 4,2%, в 2013 р. – 4% (див. табл. 2)

Таблиця 2

Показники Польщі 2010–2011 рр. (млрд. дол. США)*

Регіони, країна	Прямі іноземні інвестиції			Трансграничні злиття і поглинання			Портфельні інвестиції		
	2010	2011	Темпи росту (%)	2010	2011	Темпи росту (%)	2010	2011	Темпи росту (%)
Весь світ	1289,7	1508,6	17,0	338,8	507,3	49,7	807,0	780,4	-3,3
Розвинуті країни	635,6	753,2	18,5	251,7	396,3	57,4	263,5	222,9	-12,7
Європа	346,8	425,7	22,8	123,4	191,2	55,0	148,9	145,2	-2,5
Європейський Союз	314,1	414,4	31,9	113,5	162,8	43,3	143,1	142,2	-0,7
Польща	9,7	14,2	46,7	1,0	10,1	868,3	10,0	9,1	-8,9

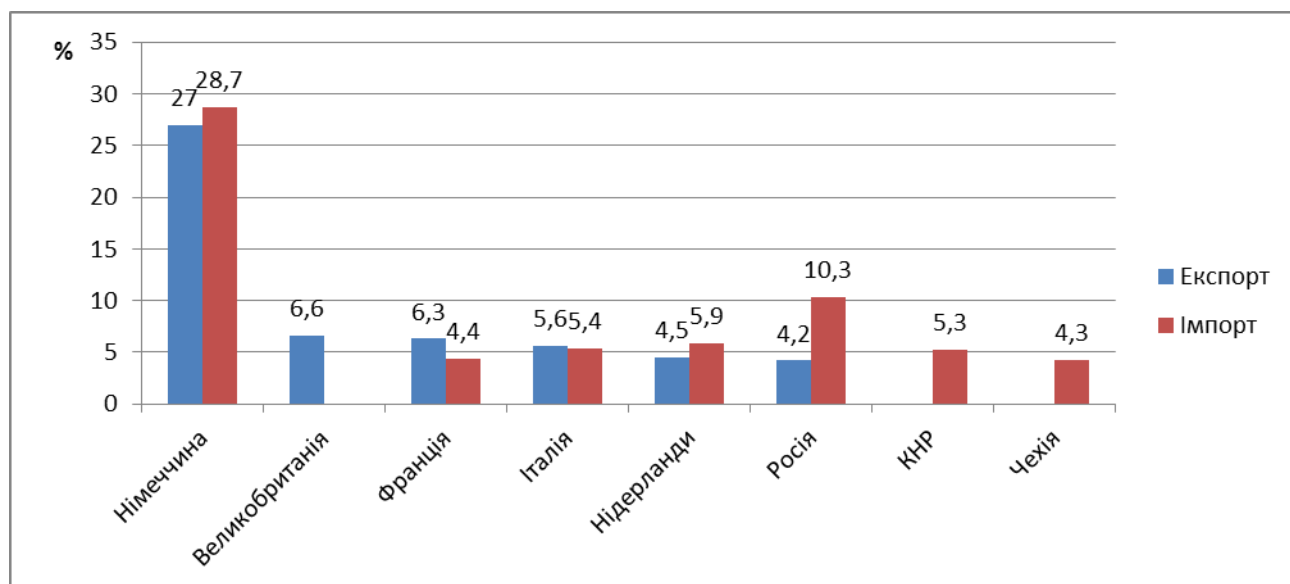
*Складено автором на основі [<http://www.mps.gov.pl>, <http://www.stat.gov.pl>]

Сьогодні ВВП країни становить 721,3 млрд. дол., ВВП на душу населення – 18936 дол., середнє щорічне зростання ВВП – понад 4,3%, експорт – 162,3 млрд. дол., імпорт – 173,7 млрд. дол., торговий баланс – 11,4 млрд. дол., безробіття – 7%, інфляція – 5%, приплив іноземних інвестицій – 9,7 млрд. дол., бюджетний дефіцит – 2,8% ВВП, державних борг – 55% ВВП. [<http://www.mi.gov.pl>].

1. Такі зміни відбуваються завдяки європейським фондам. Ці гроші стали стабілізаторами польської економіки, фінансовою подушкою, яка

витримала удар першої хвилі глобальної кризи. За період з 1 травня 2004 р. по 31 березня 2012 р. трансферти із фондів ЄС склали майже 64,9 млрд. євро. [<http://www.mps.gov.pl>] До позитивних факторів можна віднести: низький рівень інфляції, швидке зростання доходів населення, високий рівень політичної стабільності та захисту прав власності, рівність прав національних та іноземних інвесторів, розвинений фондовий ринок та ринок капіталів, наявність кваліфікованих робітників і спеціалістів, високий рівень розвитку інфраструктури, позитивний імідж на міжнародній арені. З часу вступу Польщі в ЄС іноземні інвестори щорічно вкладали в польську економіку від 8 млрд. євро до рекордних 17 млрд. євро (2007 р.), в той час, як з 1994 р. до інтеграції країни в ЄС інвестиції склали від 1,6 млрд. євро до 10 млрд. євро на рік. Вагомими інвесторами Польщі є: Німеччина (27 млрд. євро), Нідерланди (26 млрд. євро), Франція (22 млрд. євро), Люксембург (18 млрд. євро). [<http://www.stat.gov.pl>].

Участь РП в СОТ була імпульсом розвитку зовнішньоекономічних зв'язків та експорту (див. рис.1). Відповідно до індексу глобалізації, який є відображенням ступеню відкритості економіки і участі у процесах світової інтеграції, Польща в 2011 р. зайняла 27 місце серед 60 найбільш розвинених економік світу [<http://www.mps.gov.pl>].



*Складено автором на основі [<http://www.mi.gov.pl>; <http://www.mps.gov.pl>; <http://www.stat.gov.pl>]

Рис. 1. Географічна структура експорту та імпорту Польщі 2011 р.*

В Польщі динамічно розвивається сектор малого і середнього бізнесу, який в 2012 р. склав 96,9% від загальної кількості господарюючих суб'єктів. На його підтримку ЄС направляє зі своїх фондів майже 20% фінансування. Крім того, в країні діє 64 кредитних фондів, 51 фонд кредитного поручительства, а також поляки використовують іноземні венчурні фонди. [<http://www.stat.gov.pl>].

Польща має певні успіхи у зміцненні державного будівництва відповідно до європейських стандартів. Згідно розрахунків міжнародних наукових центрів і фінансових організацій РП в 2012 р. займала 41 місце серед 142 країн за

рівнем конкурентоспроможності (Global Competitiveness Index, WEF), 64 місце із 179 – за ступенем економічної свободи (Index of Economic Freedom, Heritage Foundation, США), а також 41 місце з 183 в 2011 р. – за рівнем корупції (Corruption Perceptions Index, Transparency International). [<http://www.kig.pl>]

Відкриття ринку праці країн ЄС помітно знизило проблему безробіття в Польщі і приплив в країну фінансових засобів. Якщо до вступу в ЄС за кордоном працювало 0,8 млн. поляків, то сьогодні ця кількість перевищує 1,9 млн. чол. За цей період їх заробіток склав майже 30 млрд. євро. [<http://www.mi.gov.pl>] Зі вступом в ЄС розширились перспективи поляків в плані освіти і підвищення рівня кваліфікації – понад 14,2 тис. польських студентів сьогодні навчається у вузах ЄС, сотні спеціалістів та наукових кадрів проходять підвищення кваліфікації на рівні ЄС.

Разом з тим, Польща згідно із європейськими дослідженнями помітно відстає як в розвитку кадрового потенціалу і науково-дослідницької бази, так і у фінансуванні інновацій. В цій сфері вона знаходиться на 22 місці серед країн ЄС. Бажає покращення і фінансування державою НДДКР, обсяг якого сьогодні складає лише 0,21% від ВВП. [<http://www.mps.gov.pl>] Необхідного покращення потребує зв'язок науки з виробництвом. На часі реформи у сфері пенсійного і соціального забезпечення, охорони здоров'я.

Аналіз розвитку Польщі у складі ЄС свідчить про те, що саме членство не дає гарантій економічного зростання, а лише відкриває для цього можливості. Це важливо зрозуміти Україні, яка прагне перспективи членства в ЄС. Важливо для нашої держави вивчити досвід руху РП до такого економічного розвитку (угоду про асоціацію з ЄС Польща підписала у 1992 р., а стала членом цієї організації в 2004 р.). Результат членства Польщі в ЄС це:

- прискорення темпів економічного зростання;
- динамічне збільшення обсягів зовнішньої торгівлі;
- активна інвестиційна діяльність;
- структурні перетворення в сільському господарстві;
- підвищення рівня забезпеченості населення.

Економісти консультативної компанії Ernst&Young і дослідницького інституту Oxford Economics включили Республіку Польща в групу 25 ринків швидкого зростання, які матимуть ключовий вплив на світову економіку в недалекій перспективі

БОГДАНА КУРИЛО

Науковий керівник:

к.с-г. н., доцент Пазізіна К. В.

ОСНОВНІ ПРІОРИТЕТИ СТРАТЕГІЇ «ЄВРОПА – 2020»

Стратегія «Європа – 2020» – це образ соціально-орієнтованої ринкової економіки для Європи ХХІ ст. Дана стратегія є наступницею Лісабонської стратегії розвитку Європейського Союзу, і була прийнята на період 2010–2020 рр.